

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2011 сыл
Муус устар 20
күнэ
Сэрэдэ № 47
(104891)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

БЭҔЭҔЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

Баһарынай сулуоспа республикатааҕы управлениетын начальнигы солбуйааччы А.Ф. Савинов Нам улууһугар тахсан биер күн устата нэһиликтэри бэрэбиэркэлээбит. Иккис күнүгэр халаан уутуттан сэрэтэр сыаллаах тэрилтэлэр кытылыах команднай-штабной үөрэти буолбут. Үөрэти кэмигэр халаан уутуттан хайдах харыстанарга үөрэтэр практической көмөлөр оһуһуллубуттар.

Улуус баһылыгын социальнай бопшуростарга солбуйааччы И.Р. Поповка ууга барар нэһиликтэр олохтоотуругар икки ыйдаах хамнастарын эрдэ түнгүгэр сорудах бэрилиннэ.

Ааспыт нэдиэлэҕэ президент Анал суругун тьа хаһаайыстыбатын бопшуростарыгар аналлаах мунһах түмүгүн Модут нэһилигын тьа хаһаайыстыбатын специалиһын шта-

тын сарбыйарга диэн президент сорудахтаабыт.

Оптуорунньукка Ил Түмэн АПК сайдытыгар бастайааннай комитетын мунһаба Нам улууһугар ытытылыаба. Муус устар 22 күнүгэр «Биер ньыгыл Россия» партия отчутотуур-быбардыыр конференцията буолуоба.

Планеркаҕа 30-тан тахса сыл салайар үлэҕэ сылдыбыт, кравед И.З. Кривошапкина 75 сааһын туолбутунан эбэрдэлээн туран улуус баһылыгын эбэрдэ суруга уонна бэлэх туттарылына. Хатын Арыы нэһилигын баһылыга Ю.И. Слепцов Иннокентий Захаровичка эмиз бэйэтин махтал суругун, бэлэҕин туттарда.

Профсоюз 2005-2010 сс. программаһын толоруу иһин улуус дьаһалтатын профкома проф-

союз республикатааҕы комитетын президиумун дипломуна бэлиэтэммит. Бу диплому планеркаҕа улуус баһылыга А.И. Ильин Т.А. Кондратьеваҕа туттарда. Үлэ коллективтарын хамаандаларын ортотугар ытытыллыбыт спартакиадаҕа улуус дьаһалтатын хамаанда та волейболга 3-с миэстэни ылан грамотанан, кубогунан наҕараадаламмыт.

Улуус баһылыгын социальнай бопшуростарга солбуйааччы И.Р. Попов иһитиннэригинэн техническэй олимпиада нөҕүө үөрэххэ киирбит 38 үөрэнээччигэ диплом туттарыллыбыт. Уопсайа олимпиадалар түмүктэринэн Нам улууһунан 50-ча оҕо номнуо үөрэххэ киирбит. Иван Романович ырааһырдыы ыйа саҕаламмытын ырааһырдыыга улахан болгомтону ууран дьарыктанарга эттэ.

Бэлиэтэнэ В. РЫКУНОВА

Абитуриент-2011

ВЫПУСКНИК КҮНЭ

Үөрэххэ туттарсар оҕолорго үөрэх тэрилтэтин туһунан эрдэтэн информация биэрэр, профориентационнай үлэни тэрийэр сылтан муус устар 14 күнүгэр выпускник күнэ ытытылына. Бу күн биһиги улууспутугар ХИФУ, атын үрдүк, орто үөрэх тэрилтэлэрин бэрэстэбиитэллэрэ кэлэн быйыл оскуоланы бүтэрэр оҕолору кытта көрүстүлэр. Кинилэри кытта киин ВУЗ-га үөрэнэ сылдыар студеннар кэллилэр.

Эбиэт иннинэ Хатын Арыы нэһилигэр И.Е. Винокуров музейгар сырыттылар, киэн туттар биер дойдулаахтарбыт М.К. Аммосов, И.Е. Винокуров пааматынньыктарыгар сибэкки дьөрбөлөрүн уурдулар. Ол кэннэ Хатын Арыыга улуус баһылыгын социальнай бопшуростарга солбуйааччы И.Р. Попов, үөрэх тэрилтэлэрин бэрэстэбиитэллэрэ кытылылаах төгүрүк остуолга биергэ үлэлэһиигэ сөбүлэһи тула кэпсэттилэр.

Эбиэттэн кизһэ И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатыгар выпускник күнүн үөрүүлээхтик аһы буолла. Манна бэрэстэбиитэллэр бэйэлэрин үөрэхтэрин тэрилтэлэрин туһунан кэпсэтилэр, туһалаах сөбүлэри биердилэр. Оҕо үөрэххэ киирдэ да профсоюзка киирэн туһунан сайабылыанна суруйуохтаах. Оччоҕо уопсайынан хааччылыгыгар көмөлөөх буолар. Үөрэххэ сана киирбит оҕолор сүрүн итэбэстэринэн дьиз кэргэтэрин састаабын, төрөппүттэрин хамнастарын тустарынан ыспыраапкалары аҕалбаттара буолар эбит.

Выпускник күнэ идэлэр дьаарбанкаларынан түмүктөннэ. Манна бэрэстэбиитэллэри кытта ирэ-хоро кэпсэти буолла, үөрэнээччилэр профдиагностическай тестэри толордулар, үөрэтэр-методическай литература атылыланна, быыстапкалар тэрилиннилэр.

В. РЫКУНОВА

Мин маньык этиллээхпин

ААРТЫК ТОҔО АЛДЬАНАРЫЙ?

Маннай сааскы хаар эрдэлээн уулан аартык суолу тоҕо түһэр. Иккиннинэн, күһүнгү кэмгэ күүстээх ардактар эмиз кэбирэтэллэр. Айылҕа онорорун оноро туруо, ону дьон суол алдынаары гыммытын көрө сылдьан күрдэһинэн аһа хаһан салайан биэриэх тустаахтар. Биер эмэ үтүө санаалаах киһи түбэстэҕин суолтан туора сиэрэн биэриэн сөп. Оннук дьон кестүөхтэригэр диэри бу суол идэйдэр. Аны социализм саҕанааҕы «биер киһи — барыбыт туһугар» диэн санаа уурайыт бадахтаах.

Онон нэһилик баһылыктара аартыктарын харыстанан киһи аныахтаахтар. Урукку колхоз салалтата оннук дьаһанар буолан «аартык алдыаммыт үһү» диэн истибэт этибит. Уопсайынан, аахайбат буолууттан мыраан үрдүн суола алдыанан, күрдэх аайы бариммэт буолан, бульдозер наада буоларыгар күһэллэллэр. Хойутааһын ороскуокка тэбэр.

Н. КОКОРЕВ

Киэн туттар дьоммут — биер дойдулаахтарбыт

БАСТЫҢЫН ДАКААСТЫАХХА!

„Якутиянин года-2010“ республикатааҕы общественной бириэмийэҕэ 85 киһи түһэриллибитигтэн, СР вице-президент Дмитрий Глушко салайааччылаах тэрийэр комитет 20 финалиһы талбыта. Түмүк Республика күнүгэр — муус устар 27 күнүгэр тахсар. Бу күн алта номинаны уонна „Якутиянин года-2010“ лауреаты ааттыахтара.

20 финалист ортотугар биер дойдулаахпыт, энтузиаст-спортсмен Петр Семенович Наумов баар. Киһи, бары билэрбит курдук, 2010 сылга Улуу Кыайыы 65 сылыгар анаан Балтийскай муоратан Японскай муораҕа диэри 8 ый устата сүүрбүтэ (кулун тутар 1 күнүгэр алтынны 31 күнүгэр диэри). Барыта 12 009 км эт атаһын тэлэн, хас да ый устата соҕотоҕун сүүрэн, дойдуга рекорд олохтообута.

Киһи сөҕөр-махтайар быһыыта ыччакка чөл туругу, патриотическай тыһыны иитэргэ улахан суолталаах. 60 саастаах, хараһынан маннайгы группалаах инбэлиит, ветеран спортсмен күүстээх санаа, хорсун быһыы холобурун көрдөрдө. Онон „Якутиянин года-2010“ үрдүк ааты сүгэр толору бырааптаах. Ол эрэн аат ингэриллэрэ куоластааһын түмүгүнэн быһаарыллар. Муус устар 15-22 күнүгэр диэри 2010.ukt.ru сайтка биер дойдулаахпыттар куоластаан киһи бастыһын дакаастыахха!

Л. УВАРОВСКАЯ

АБЫЙАХ ТЫЛ МИННЬИГЭС

Муус устар 18 күнүгэр Хатын Арыы нэһилигэр өссө биер үөрүүлээх түгэн үүннэ. Соторутааҕыта 90 сааһын туолбут аарыма кырдыаҕас, сэрии уонна тыыл ветерана, улуус уонна нэһилик бочуоттаах гражданина Н.С. Гаврильев республика президентин Е.А. Борисов ыйааһынан «Ытык Аҕа» аатын ылбыта. Бу үрдүк ааты сыл аайы Аҕа күнүгэр сөп түбэһиннэрэн республика үрдүнэн үс бастыһы аҕа аныыллар. Саха сиригэр «Ытык Аҕата» буолбутун туоһулуур үрүн көмүс бэлиэни 9 оҕо аҕатыгар, 20 сиэн, 15 хос сиэн эһэтигэр Николай Семеновичка үөрүүлээх быһыыга-майгыга олохтоох дьаһалта дьэтигэр улуустааҕы дьиз кэргэн отделын специалиһа Т.Н. Степанова туттарда.

Н.Д. СИВЦЕВА

Ой дуораана

БАРЫСКА КУБУЛУТУОХХА

«Энгиэли» хаһыат муус устар 13 к. 44 N-гэр Л. Уваровская «Мунур хаһаайытарга кубулууттубут» диэн төбөлөөх ыстатыйатын аһан баран 100% сөбүлэһэн туран, баҕар, эбиискэ буолаарай диэн, суруйарга сананым.

Ыттары питомник онорон онно тутуоххайын диэччилэр бааллар. Ол питомнигы тутарга-онорорго матырыйаал, ас-үөл булулууга, үлэһиттэр хамнастара наада, ону ким үбүлүүрүй?!

Арай ол курдук иитэр буоллаха ороскуотун сабарга «барыстаах салаа» буолуох курдук дии. Хайа да сүөһүтэ-эбэр, сылыгытааҕар төрүөү биэриитэ өлгөм соҕус буолуохтаах. Ол төрүөү улаатыннара түһэн баран этин саһыл дуу, кырс дуу ферматын тэрийэн онно биэриэххэ, тириитин таҕастаан булка-аска, ыраах айанга, сиргэ-уокка, хоһор-сүтэр дьонно анаан угуулар мөһөөччүк, атах таҕаһын таһынан кэтиллэр холуоһа, үтүлүк, бэргэһэ тигэр киһи, оо, төһөлөөх эрэ бөҕө, ичигэс таҕас буолар этэ ээ!

Бу этии үөрэтиллэн олоххо киирэрэ буоллар, сыһыа ороскуотун бэйэтэ сабынан, орун-онугар түһэн иһиэ этэ.

Аан бастаан тэриллэригэр эмискэ ас-үөл кестүө суоҕа, ону остолобуойга, балыһааларга, детсадтарга ас тобоҕо бөҕө тахсааччы, онтон ылан аһата түһүөххэ сөп. Чэ, уопсайынан туохха барытыгар баҕа санаа эрэ наада, кыаллыбат диэн туох да суох.

З.И. ЕГОРОВА

Сокуону билиэххэ, тутуһоохха уонна туһаныахха

«ПОЛИЦИЯ ТУҢУНАН» СОКУОН ТУЛА

(Гражданнарга көмө)

«Полиция туһунан сокуон» олоххо киирбитинэн дьон бу сокуону билиэхтэрин наада. Олоххутугар наадалаах буолуо диэн сокуонтан быһа тардылары бэчээттибит.

Гражданин полицейскайтан ыйыттарына (5 ыст., 5 ч.) полицейскай дуоһунаһын, званиетын, араспаанньатын этиэхтээх, болдойон истиэхтээх, бэйэтин боломуочуйатынан сөптөөх миэрэни ылыахтаах эбэтэр боппуруоһу ким быһаарыан сөбүн этиэхтээх.

Полицейскай гражданини кытта кэпсэтэригэр (5 ыст., 4 ч.) дуоһунаһын, званиетын, араспаанньатын этэр, гражданин ирдээтэринэ служебнай дастабырыанньатын көрдөрөр, ол кэннэ наадыйбыт бириччинэтин, сыалын этэр.

Полицейскай дьайыылара олохтоох уонна гражданинна өйдөнүмтүө буолуохтаахтар.

ГРАЖДАННАР БЫРААПТАРЫН УОННА КӨҢҮЛЛЭРИН ХАРЫСТАБЫЛЫҔАР

1. Полиция киһи уонна гражданин быраабын, көңүлүн уонна сокуоннай интэриэстэрин, эр киһитигэр дьахтарыттан, расатыттан, омугуттан, тылыттан, малыттан-салыттан уонна дуоһунаһыттан, озорор сириттэн, религияҕа сыһыаныттан, общественнай түмсүүлэргэ киирээригэр, онтон да атын түгэннэртэн тутулуга суох көмүскүүр (7 ыст., 1 ч.).

2. Полиция сотрудинга гражданин национальнай абыһчайдарын уонна үгэстэрин, араас этническэй уонна социальнай бөлөхтөр, религиознай тэрилтэлэр культурнай уонна атын уратыларын убаастаахтаах, омуктар икки ардыларынаабы уонна межконфессио-

нньалар сөптөөх буолбаттарын туһунан суутунан бигэргэтиллибит буоллабына, 1 ый иһинэн бу сибидиэнньэ сөбө суоһун туһунан көнөрүү бэриллээхтээх (9 ыст., 4 ч.).

6. Полиция сотрудингынан гражданин эбэтэр тэрилтэ бырааба, көңүлэ кэһиллибит буол-

лабына кэһиллибит быраабы уонна көңүлү чөлүгэр түһэрэргэ полиция бэйэтин боломуочуйатын иһинэн миэрэ ылыахтаах. Бырааба уонна көңүлэ кэһиллибит гражданинна кини баһарарынан озорор, үлэлиир эбэтэр үөрэнэр сиригэр полиция быраастыгы гыннарар (9 ыст., 3 ч.).

7. Полиция киһи үлэтигэр официальной сыанабыл биэрэр биэр сүрүн критерийи — общественнай мнениени учуоттуохтаах (9 ыст., 6 ч.).

ПОЛИЦИЯ БЫРААПТАРА

Куттала суох буолубутун хааччыйар уонна быраабы кэһини утары охсуһар сыалтан полиция бырааптаах (13 ыст.):

- гражданиннан уонна дуоһунастаах дьонтон быраабы утарар дьайыылара, ону тэнгэ былаас органнарын бэрэстэбиитэллэрин сокуоннай дьайыыларыгар мэхэйдиир дьайыылара онороллорун тохтотуру ирдиир;

нальнай сөбүлэһини өйүөхтээх (7 ыст., 3 ч.).

3. Полицияттан ыйыттаахха кини хас биридин гражданинна кини быраабын уонна көңүлүн таарыйар докумуоннары кытта билсэригэр кыагы биэриэхтээх, өскөтүн атын федеральнай сокуонунан көрүллүбэтэх буоллабына (5 ыст., 7 ч.).

4. Полиция үлэтин кэмигэр гражданин чааһынай олоһун туһунан ылыллыбыт сибидиэнньэлэр гражданин сөбүлөнгө суох атын дьонго көрдөрүллүбэтэр, бэриллээхтэр. Федеральнай сокуонунан көрүллүбүттэртэн уратылар (5 ыст., 6 ч.).

5. Полиция сотрудингынан аһаҕас кэпсэтиигэ таһаарыллыбыт гражданин чизһин, достоинствотын уонна дьыалабыай репутациятын түһэрэр сибиди-

- полиция гражданин личностарын бигэргэтэр дастабырыанньаларын бэрэбиэркэлиир бырааптаах, өскөтүн:

- буруйу оҕорбутугар уорбалаһынна төрүөт баар буоллабына;

- ирдэбилгэ сылдьар буоллабына;

- административнай быраабы кэһиигэ дьыала тэрийэргэ төрүөт баар буоллабына;

- тутарга федеральнай сокуонунан көрүллүбүт төрүөт баар буоллабына;

- гражданин, дуоһунастаах дьон уонна общественнай тэрилтэлэр полиция хонтуруолугар киирэр дьайыылара, үлени оҕорууларыгар полиция көңүлү (лицензияны) бэрэбиэркэлиир;

- холубунай уонна админи-

стративнай дьыалалары силиэстийэлииргэ былаас органнарыттан, тэрилтэлэртэн, дуоһунастаах дьонтон, гражданиннан сибидиэнньэлэри, ыспыраапкалары, докумуоннары, гражданин туһунан персональнай даннайдара ыйытар уонна ылар;

- налоговой буруйдар билинэхтэринэ кредитнэй тэрилтэлэртэн юридическай үөрэҕэ суох предпринимательствонан дьарыктанар юридическай сирэйдэр уонна гражданин операцияларын уонна счеттарын туһунан ыспыраапканы ыйытар уонна ылар;

- медицинскэй тэрилтэлэртэн эчэтиллибит, кырбаммыт, суол быһылааныгар эчэйии ылбыт дьон туһунан сибидиэнньэни ыйытар уонна ылар;

- холубунай буруйу оҕорбут, административнай быраабы кэспит гражданин тустарынан сибидиэнньэни государственнай уонна муниципальнай органнартан, тэрилтэлэртэн ылар.

ПОЛИЦИЯ ТУТАР БЫРААПТААХ:

- буруйу оҕорууга уорбаланаар, маньы тэнгэ хаайылыгыга миэрэлэммит дьону;

- хаайылыгыттан, психиатрическай балыһаттан куоптут, суутунан госпитализацияга ууруллубут дьону;

- холубунай эбэтэр административнай накаастабылга сылдьар дьону;

- медицинскэй характердаах эбэтэр иитэр суолталаах суутунан быһаарыллыбыт миэрэлэртэн куотунар дьону;

- ирдэбилгэ сылдьар дьону;

- административнай быраабы кэһиигэ дьыала оҕоһулар дьону;

- буруйу оҕорууга уорбаланаар байыаннай сборга ынгырыллыбыт байыаннай сулууспалаахтары уонна гражданинны;

- комендантскай часа быраабылатын кэспит дьону;

- харабылланар объектарга сокуона суох киирбит эбэтэр киирэ сатыыр дьону;

- бэйэтигэр тийинэ сатаабыт эбэтэр психическай туоранынаах уонна бэйэтигэр, тулалыыр дьонго кутталы үөскэтэр дьону;

- омук государствотыгар ытарга ирдэбил кэлбит дьону.

ПОЛИЦИЯ ДЬОНУ ТУТАРЫҔАР ЭБЭЭИНИЭСТЭЭХ

(14 ыст., 3 ч.)

Бастаан дуоһунаһын, званиетын, араспаанньатын этэр, гражданин ирдээтэбинэ служебнай дастабырыанньатын көрдөрөр. Ол кэннэ туппунт бириччинэтин быһаарар. Ол кэннэ туһаныллар миэрэ бириччинэтин, төрүөтүн, гражданин бырааптарын уонна эбээһинэстэрин билиһиннээр. Онтон юридическай көмөҕө, тылбаасчыт өнөтүгэр наадыйарын, кини тутуллубутун туһунан чугас дьонулар биллэрэрин, быһаарыны биэрэриттэн аккаастаныан сөбүн туһунан быһааран биэрэр.

ТУТУЛЛУБУТ КИҢИ БЫРААПТАРА

Тутуллубут түгэнигэр адвокат уонна тылбаасчыт өнөтүнэн туһанар (14 ыст., 5 ч.). Тутуллан баран 3 час иһигэр чугас дьонулар телефонунан биллэрэргэ биэр эрийии (звонок) көгүллэнэр. Телефонунан биллэрини тутуллубут киһи көрдөһүүтүнэн полиция сотрудинга оҕоруон сөп (14 ыст., 7 ч.).

Муус устар 17 күнэ — РФ ИДМ ветераннарын күнэ

ВETERАННАР ИНИКИ КҮӨННӨ

Саха сиригэр уонна Россия милициятын историята быстыспат ыкса ситимнээх. Алтынны 28 күнүгэр 1917 сыллаахха тахсыбыт РСФСР народнай комиссардарын сэбиэтин уурааҕа милиция үлэтин тэрийэргэ бигэ төрүөт буолбута.

Саха сиригэр милиция бэс ыйын 10 күнүгэр 1918 сыллаахха тэриллэбитэ, оттон Нам улуунугар 1919 сыл алтынньытыгар милиция этэрээтэ саа-саада тутан, бэрээдэги олохтуурга туруммута. Ол кэмтэн ыла 92 сыл ааста. Нам бастакы милиционердарын хорсун-хоодуот быһыылара, дьаныардаах үлэлэрэ, үтүө ааттара күн бүгүнгэ диэри умнуллубат. Кинилэр идэлэригэр ураты бэриниллээхтэрэ, тулуурдара, дьулуурдара эдэр көлүөнэҕэ үтүө холобур буолар.

Милиция ветераннара олус түмсүүлээхтэр, олох бары эйгэтигэр көхтөөхтүк кытталлар. Нам улуунун аҕа көлүөнэ милиционердара 1991 с. түмсүү тэриимиттэрэ. Председателинэн Дьячковскай Амос Дмитриевич талыллан сэбиэт үлэтин саҕалаабыта. Ол курдук ветераннар милиция үлэтин ымпыгар-чымпыгар уһуйан, үөрэтэн, такайан, көмө-тирэх, наставник буолаллар.

1999 сылтан 2010 с. диэри сэбиэт председателинэн Ноев Николай Иванович үлэлээбитэ. 2010 сылтан ветераннар түмсүүлэрин Сабарайкина Туяра Михайловна салайар.

Билигин сэбиэт 31 ветераны, 4 ветеран оҕдооботун түмэн, ис дьыала улустуулаах отделе салалтатын кытта биир санаанан салайтаран үлэлиир. Ветераннар — коллектив көхтөөх үлэһиттэрэ, уусуран самодельность кытгылаахтара, чулуу спортсменнар.

Россия ис дьыалаҕа министерствотын салайааччыта Рашид Нургалеев милиция ветераннара ураты оруоллаахтарын таба өйдөөн, ааспыт дьыл алтынньытыгар милиция ветераннарын Бүтүн Россиятаагы күннэрин бэлиэтиир туһунан уураахха илии баттаата. Быйыл муус устар 17 күнүгэр милиция ветеранын күнүн үөрөкөтө, сүргэбит көтөҕүллэн бэлиэтэтибит.

Убаастабыллаах Нам улуунун милициятын ветераннара! Бэлиэ күнүнэн — Милиция ветераннарын күнүнэн — итии-истиг эҕэрдэ буоллун!

*Уйгу-быйан олохтонун,
Чэигэн-чэбдик буолун,
Ситиһии үктэллэнин,
Эрчимгитин убарытыман!*

Е. ПОПОВ,

Нам улуунун милициятын ветераннарын сэбиэтин чилиэнэ

ГАИ иһитиннэрэр

МАССЫНАБЫТЫН ХАРЫСТААН

Дьон массынанан уоруула, угоннаһыннара сыл аайы элбии турар. Манан сибээстээн Намнаагы ГАИ бэйэбит транспорттын харыстыыр иннитэн бу быраабылалары болзомтолоохтук ааһаргытыгар уонна тутуһаргытыгар ынгырар:

1. Күлүүскүтүн массына иһигэр хаһан да хаалларыма. Двигатель сыһыа турар да кэмигэр массынаһытын көрүүтэ суох хаалларыма. Улаханньык билбэт дьо утугар массынаһыт күлүүһүн биэримэ. Оннооҕор автостоянкага, массына сууйар сиргэ, автосервискага күлүүскүтүн биэримэ.

2. Хара а уонна дьонно суох сиргэ уһун кэм э массынаһытын хаалларыма. Манньык сирдэргэ турар массына хаһайына уһун кэм э барбытын туоһулуур.

3. Массына иһигэр водительскай дастабырыанньаһытын, атын докумуоннаргытын харайыма. Угоннамыт массына докумуона илиигитигэр суох буоллабына буларга ыарахан.

4. Билбэт дьо ут тохто-тор түбэлтэлэригэр зажиганиены умулларыма уонна ааны аһыма. Кинилэри кытта түһэриллибит түннүк нө үө кэпсэти. Ааннар бары кнопкаларын сабыылаах туруору.

5. Уоруйахтар хаһаайыны массынаһын эбэтэр гараһын таһыгар кэтэһэллэр, куруук сылдьар маршрутун үөрэтэллэр. Наар биир маршрутунан сылдьыма. Кэннигитигэр экирэтэн иһэллэрин көрдөххүтүнэ билбэт уулуссаһытыгар, тупикка кииримэ. Онно эһигини тутан ылыахтарын сөп.

6. Соробор массынаһыны былдьаан ылыахтарын баһардаһтарына сымьыа, эрдэттэн былааннамыт конфликты, сыһыаны быһаарсыны үөскэтэллэр (үөҕэллэр, сымьыанан быраабыланы кэсти диллэр). Манньык ситуацияҕа түбэстэххитинэ ГАИ поһун эбэтэр инспектор турар сиригэр таһыгар быһаарса сатаа.

7. Хас сырыы аайы айанныаххыт иннинэ нүөмэргитин көрүнү. Буруйу о орооччулар нүөмэргитин устан ылбыт буолуохтарын сөп. Оннооҕор биир да нүөмэргит сүппүт буоллабына тутта милицияҕа тыллаа.

8. Кылгас тохтобул, кыра өрөмүөн, көлүөнэ уларыгытын кэмигэр болзомтобутун сүтэримэ. Бу кэм э эһиэхэ саба түһүөхтэрин эбэтэр салон иһиттэн сыаналаах малгытын уоруохтарын сөп.

9. Өскөтүн эһиэхэ саба түстэхтэринэ балаһыанньаттан көрөн быһаарыныта ылыны. Күүскүтүн туһаныаххытын сөп-сокуон эһиги диэки.

10. Билбэт дьо утун массынаһа олордума. Үксүгэр угон, уоруу, былдьааһын эдэр кыргыттар кытгылаах, кинилэри туһанан оһуулар. Кыргыттар массынаһы тохтооллор, ол кэм э напарниктара саба түһэллэр. Онтон пассажирдары ылар да буоллаххытына, соҕоох киһини ыларгыт уонна кинини инники олоххо олордоргут ордук.

Суоппардарга бэйэбит малгытыгар болзомтолоохтук, харыстабыллаахтык сыһыаннаһаргытыгар, көрүүтэ суох хааллары сылдьыбаккытыгар, суолга куттала суох, эрэллээхтик айанныргытыгар баһарабыт!

Балаһаны бэлэмнээтэ В. Рыкунова

Үөрэх баар — бараммат баай! ҮЙЭЛЭЭХ СУРУК СОРУГУНАН

А.Е. Кулаковскай-Өксөкүлээх Өлөксөй „Саха интеллигенциятыгар“ суруга эһиил 100 сылын туолар. Бу олохпугун онгосторбутугар олус улахан суолталаах докумуон тула бүгүн ырытыһылар, кэпсэтиилэр, дүүллэһиилэр ытыллаллар. Онуоха СР президентин иһинэн кадрдары бэлэмнээһин, туруоруу уонна аттары департамена, Нам улуунун үөрэҕин управлениетын кытта муус устар 13 күнүгэр Н.С. Охлопков аатынан гимназияга оскуола үөрэнэччилэригэр аан бастакынан „Актуальность тезисов послания „Якутской интеллигенции“ великого мыслителя А.Е. Кулаковского, посвященной 100-летию фундаментального труда“ дьин видеоконференция ытытта. Кэпсэтиигэ Таатта уонна Ньурба улуустара быһа эфиринэн тахсан кытыннылар.

көрүүтүнэн өссө биридэ дакаастаата. Кинилэр БКГЭ-рин түмүгүнэн, быһа, Россия улахан куораттарын үрдүк үөрэхтэрин кыһаларыгар киирэн үөрэнэр кыахтаналлар. Ол курдук бүгүнгү орто оскуола үөрэнэччилэрин атомнай энергетика институту (Обнинск к.), Иркутскайдаагы государственной техн. университет, К.А. Тимирязев аат. Российскай гос. техн. университет, Новосибирсктаагы уу транспортын гос. академията, техн. университета, Ураллаагы гос. хайа университета, М.А. Бонч-Бруевич аат. Санкт-Петербурдаагы гос. университет уо.д.а кыһалар күүтэллэр.

Кыайыылаахтарга дипломнары департамент үрдүк үөрэх кыһаларын кытта үлээбэ отдел начальнига А.М. Соров туттарда. Альберт Михайлович эвэрде тылыгар: „Бүгүн эһиги олоххутугар дьоллоох түгэн. Билиигит таһыма үрдүк буолан дойдубастыҥ университеттарыгар үөрэнэр кыахтанныгыт. Биһиги эһиэхэ ымсырабыт, тоҕо диэтэххэ, инники сылларга маннькылыктыах ньыма суоҕа. Сылтан-сыл Нам улуунун үөрэнэччилэрин билиилэрин таһыма үрдүүр. Ону быйылгы алтыс олимпиада көрдөрдө. Маны та-

һынан тэрээһинэ үрдүгэ хайҕанна. Онон улуустаагы үөрэх управлениетыгар, Н.С. Охлопков аат. гимназияга, Намнаагы 2-с N-дээх оскуолага, улуус дьаһалтатыгар улахан махталбытын тиэрдэбит!“. Үөрэнэччилэр ааттарыттан харда тылы гимназия 11-с кылааһын үөрэнэччитэ Айтал Афанасьев эттэ. Айтал Ураллаагы государственной хайа университетгар мэктиэ диплому тутта. Маны таһынан ычат министерствота уонна „Эдэр саас“ хаһыат „Саха ыччаттын — промышленнока-6“ бырайыак быйылгы кыттылааҕа. Кини: „Түмүкпүт ситиһилээх буолбутунан олус үөрэбит. Төрөөбүт дойдубут аатын түһэн биэрбэккэ, кини чэрири сайдарын туһугар үөрэниэхпит, үлэлиэхпит дьин эрэннэрэбит!“ — этиитин ыгыс хабыллар тыаһынан көрүстүбүт.

Тэрээһин иккис чааһыгар „Саха интеллигенциятыгар“ сурук 100 сылын көрсө видеоконференция саҕаланна. Гимназия саха тылын уонна литературатын учуутала М.Д. Трапезникова сурук ис хоһоонун ырытан кэпсээтэ. Салгы төрүт культура учуутала Нь.П. Колодезникова бэлэмнэбит театрализованнай туруоруугун көрдүбүт. Педагогическай үлэ ветерана М.Н. Попова сурук билигин кэмгэ суолтатын туһунан холбурдарга олоҕуран бэрт интэриһинэйдик сырдатта.

Бу курдук оскуола үөрэнэччилэрин ортотугар республикага аан маңнайгынан кыттылыбыт А.Е. Кулаковскай-Өксөкүлээх Өлөксөй „Саха интеллигенциятыгар“ суругун тула кизг кэпсэти бэрт интэриһинэйдик, сэргэхтик ааста. Бу тэрээһин саҕалааһын быһытынан сыаналанар. Мантан салгы ырытыһылаах, дакаастабыллаах кэпсэтиилэр кэлэр сылга дьэри ытытылыахтара.

Л. УВАРОВСКАЯ

Хаартыскаҕа: А.М. Соров диплом туттарар

Хайдах олордугут, ыаллар?

СИТИИИЛЭЭХ НЭДИЭЛЭ

Ааспыт нэдиэлэҕэ Үөдэй нэһилиэгэр биридэ күн быыстала суох үгүс тэрээһиннэр буолан аастылар. Муус устар 6 күнүгэр улуустаагы И.Е. Винокурова, П.П. Ядрихинскай-Бэдьээлээҕэ аанаммт фестивалга уопсайа 95 киһи кыттан нэһилиэк чизин көмүскээтэ. Ол курдук, иккис степеннээх лауреат үрдүк аатын ылыбыт. В. Зырянов сайлар хорвой коллектив, эр дьон ансамбля, Э. Сергеева сайлайар «Ымыйаана» үгкүү бөлөҕө, оскуола оҕолорун «Ритм» вокальнай-инструментальнай ансамбля лауреат аатын ылылар. Фольклор жанрыгар «Дьырыбына Дьырылыатта» олонхону туруоран «Олонхону туруоруу» номинацияга тиксэн үөрүүбүт үгүс. Бу олонхону туруорууга үлэлэспит режиссер С.Р. Габышева, уус-уран сайлааччы, хас биридди персонаж ырыатын-тойугун үөрөспит М.С. Кельдиева, декорацияны, кестүүмнэри айан таһаарыт А.Д. Дягилова, А.В. Иванова, Е.Е. Зыряновка, үгкүүлэри туруорбут Е.Д. Николаева (мин олонхо сценарийын суруйбутум), бары кыттыбыт нэһилиэк дьонугар-сэргэтигэр махталбытын тиэрдэбит.

Муус устар 7 күнүгэр «Көөчөөн көрдөр» мини-театр (сал. Габышева С.Р.) Дьокуускайга нуучча театрыгар ытытылыбыт республикатаагы «Дьээбэрэн-2011» күрэх гала-концертыгар киирэннэр икки номинация хаһаайытара буолдулар: «Бастакы холонуу» уонна «Тыл проблематын көтөҕүү».

Бу нэдиэлэҕэ эмиэ бирид үөрүүлээх сонун, нэһилиэкпит

гербэтигэр Российскай Федерация геральдическай сэбиэтигэр Санкт-Петербург куоракка государственной герольдмейстер Г.В. Вилинбахов илии багтааһыннаах туоһу сурук биэргэһин кэллэ. Сотору кэминэн нэһилиэк гимнэ күн сириин көрөрүн эрэллээхтик кэтэһэбит.

Бу күннүргэ трактордаах хаһаайыттар техосмотр бардылар. Уопсайа 68 киһи ааспыт, маны таһынан страховкалаппыттар эмиэ бааллар.

«Спорт — дьулуур уонна тулуур» девизи туһунан Үөдэйбит нэһилиэтин олохтоохторо хаһан да тохтоппоттор, өссө күүскэ сайыннара, спорт эйгэтигэр сана ычаттары таһаара тураллар. Эмиэ бу нэдиэлэҕэ алын кылаас сүһүөх оҕолоро Модукка ытытылыбыт хайыһар күрээтэр 1-кы миэстэни ыланнар үөрэн-көтөн кэллилэр. Муус устар 10, 11 күннэригэр улуустаагы М.К. Аммосов бириинигэр сылын аайы ытытыллар волейбол күрээтэр нэһилиэкпит кыргытара 1-кы миэстэ, уолаттара 3-с миэстэ, уопсай хамаанданан инники күөнгэ тахсан көһө сылдьар кубоҕо Үөдэйгэ аҕаллылар. Бирид дойдулаахпыт И. Зырянов бириинигэр ытытылыбыт тустуу күрээтэтин туора турбатыбыт, спонсордыыр көмөнү нэһилиэк баһылыга долгуйан туран туттарда.

Ону таһынан муус устар 9 күнүгэр Нам улуунун экстремал-сүүрүгэ Калининград-Владивосток маршрутунан Россия рекордун олохтообут П.С. Наумов, 2008-2010 сылларга Россия чемпиона, 2010 сылга аан дойдуга 2-с миэстэлээх, паяэр-лифтинг дьин ыраханан

көтөүгүгэ иккис миэстэлээх А.С. Марков, С.П. Алексеев-Уһут Сэмэн, уһунук харбааһыҥна профессиональнай спортсмен, аан дойдуга, Америка, Россия рекордсмена, «Книга рекордов России-97» рекордсмена, Россия бочуотунай полярнига, ыччаттары, спорт ветеранарын кытта көрүстүлэр. Делегация сайлааччыта, Нам улуунун ветеранарын сэбиэтин чилиэнэ, спорт ветерана, Саха республикатын «Урожай» обществото бочуоттаах үлэһитэ, тустууга Нам улуунун, республика хас да төгүллээх призера уонна кыайыылааҕа, чөл олох программатын пропагандалааһын актыыбынай тэриэччигэ Андрей Андреевич Парников Үөдэй нэһилиэтин спордун ветераннарыгар махтал суруктары туттарда.

Маны сэргэ, үс күн устата муус устар 8-10 күннэригэр Ньурба улуунуттан төртүтээх 1980 сылларга Үөдэй нэһилиэтин орто оскуолатын ситиһилээхтик үөрэнэн бүтэрибит, боксага Советскай Союз маастара Эдуард Иванов кэриэһинигэр үһүс төгүлүн ытытыллар оскуола оҕолоругар аһаҕас республикатаагы боксага турнир буолан ааста.

Үөдэйбит дьоно-сэргэтэ түмсүүлээх, хас биридди киһи төрөөбүт дойдутугар, түөлбэтигэр бэринилээх буолан бу аһыах хонук иһигэр үрдүк чыпчааллары дабайдыбыт. Бу тэтиммитин ыһыктыбакка үгүс ситиһилэригинэн, сана арыһыларбытынан иннибит диэки олоҕу кытта тэҥнэ хардылаан үүнэ-сайда туруохха.

Е.А. ЭВЕРСТОВА
Үөдэй

2011 сыл — улуска И.Е. Винокуров сыла

КЫАЙЫЛААХ — ХАТЫҢ АРЫЫ!

Быйыл Саха государственной политической деятелэ И.Е. Винокуров 115, олонхоһут, норуот ырыаһыта, Саха сириин Суруйааччыларын союһун чилиэнэ П.П. Ядрихинскай-Бэдьээлээ 110 сылларыгар аһаан ытытылыбыт фестиваль түмүк гала-концерта муус устар 9 күнүгэр А. Шестаков аатынан культура киинигэр буолан ааста. Үс бөлөҕүнэн арахан нэһилиэктер бастыҥ нүөмэрдэрин көрдөрдүлэр. Хас түһүмэх аайы номинациялар, дипломаннар, кыайылаахтар ааттаннылар.

Кыра нэһилиэктергэ Таастаах, ортолорго — Партизан кыайылаахтарынан буоллулар, оттон улахан нэһилиэктергэ кыайылааһынан Хатын Арыы буолан I степеннээх лауреат аатын ылла уонна Кубогунан наҕараадаланна.

Дипломаннар уонна лауреаттар ааттарын ылылар: «Оригинальный жанр» — Ольга Рожина, «Инструментальной нүөмэр» — Степан Слепцов, Ариан Васильев, «Спортивный», «Чороонноох» үгкүүлэр, хоһоон толороччу — Полина Павлова, фольклорга — Ньургуйаана Адамова, «Дуорай» эр дьон ырыа ансамбля, «Бастыҥ хорвой коллектив» (хормейстер Саргылаана Пономарева), «Бастыҥ ыгытааччылар» — Ньургуйаана Адамова, Полина Павлова, Иван Евстафьев, Андрей Попов.

Фестиваль концертыгар Аппааны олохтоохторо, сүүстэн тахса киһи көхтөөхтүк кытыннылар. Ол да иһин, бары бирид сомоҕо буолан улус таһымнаах, улахан суолталаах тэрээһингэ кыайылаах табыстылар. Манна олохтоох дьаһалта баһылыга Ю.И. Слепцов уонна «Чороон» сынналан киин үлэһиттэрэ (директор С.Д. Пономарева) сөптөөх дьаһалы ылынан, дьону түмэн үлэлээбиттэрэ үгүс түмүктээх буолла. Инникитин да ситиһилэри, инники күөнгэ сылдьары баҕарыабыт.

Н.Д. СИВЦЕВА
Аппааны

Спорт — дьулуур, спорт — тулуур

СПОРТИВНАЙ КАЛЕЙДОСКОП

Хамаатта. Е.С. Охлопков бириинигэр спорт национальнай көрүннэригэр улуустаагы күрэхтэһии быйыл 15 төгүлүн ытытылына. Барыта 10 оскуолаттан оҕолор мустан спорт 6 күрүгэр илин-кэлин түһүстүлэр.

Хапсаҕайга 7 хамаанда киирибиттэн, маңнайгыны Модут, иккиһи НСШ-1, үсүһү Хамаатта ылла. Тутум эргиригэр Алгыс Третьяков (НСШ-2) бастаата, кини 44 эргийдэ. Ол эрээри Алгыс былырынны рекордун толорбото, ааспыкка 60 төгүл эргийбитэ. Наарта ойуутугар гимназия үөрэнэччитэ Ганя Парников чемпионнаата, кини 140 ыстанна. Оттон Хамаатта орто оскуолатыттан Максим Петров 44 тардынан тэҥнээһин булбата.

Атах оонньуута икки бөлөҕүнэн ытытылына. Кыра саастаах уолаттарга гимназиятан Андрей Тюнжурядов бастаата. Улахан уолаттарга Миша Чупров (НСШ-1) маңнайгыны ылла. Гириэвэ 55 кг Попов Саша (Хамаатта орто оск.), 60 кг Ян Парников (ХСФЛ), 60 үһүс кг Витя Данилов (ХСФЛ) кыайыы өрөгөйүн биллилэр.

Бу ый 4 күнүгэр гириэвэ улуустаагы маңнайгы зональнай күрэхтэһии 37 спортсмены түмтэ. Дьахталларга 63 кг Иванова Лида, 68 кг Аргунова Анна, 68 кг үһүс Поталова Рената бастаатылар. Ветераннарга Кокорев Иван, Герасимов Сергей, Макаров Михаил, Колтовской Владимир тэҥнээхтэрин булбатылар. Оҕолорго Гермогенов Артем, Попов Саша, Парников Ян, Григорьев Дьулус, Данилов Витя күүстээхтэрэ билиннэ. Эр дьонно Окоемов Анатолий, Муксунов Авксентий, Михайлов Иоганн, Уодай Владимир, Лыткин Андрей, Иванов Павел пьедестал үрдүкү үктэлигэр табыстылар. Түмүгэр, хамаанданан маңнайгы миэстэни 19 очколаах соҕурууну, иккиһи 24 очколаах хоту, үсүһү 5 очколаах киин зона ылылар.

Ханалас. Өктөм. Ааспыт ый бүтүүтэ ыстанга республикатаагы турнир буолан ааста. Манна биһиги оҕолорбут куһаҕана суох көрдөрүүнү ситистилэр. Ол курдук Саввин Владик (гимназия) маңнайгы, Евстафьев Артем (Хатын Арыы) иккис, Заровняев Рома (Бетүг) үһүс миэстэли ылылар.

Таатта. РСФСР уонна СР ФК уонна спордун туйгуна Г.А. Попов бириинигэр хапсаҕайга аһаҕас турнир буолла. 8 хамаанда, 56 бөбөс хапсыһан ааста. Намтан 4 бөбөс баран кэллэ. 62 кг үһүс миэстэни быдыһаһыга Петр Сивцев Чурапчыттан Николай Аянитовка хотторон 4-с миэстэҕэ табыста. 80-тан үһүс кг Максим Заболоткай, улахан дьарыга суох киһиэхэ, үчүгэй хапсыһыны көрдөрдө. 8 кыттааччыттан 4-с миэстэни ылла. Улууспут хамаандатын республикатаагы категориялаах судьуйа Г.В. Хабаров идьэ сырытта.

Мэҥэ-Хангалас. Бөкө. Манна кулун тутар ортотугар Л. Яковлев бириинигэр хайыһарга республикатаагы турнир ытытыллан ааспыт. Эдэр хайыһардыттар Колтовскай Миша, Барашков Дархан иккис, Ядрев Руслан сэттис, Новгородов Саша ахсыс миэстэлэри ылыттар. Ветераннарда Новгородов Александр биэтэккэ иккиһин кэлбитэ.

Дьокуускай. Хайыһарга ветераннар ортолоругар республика чемпионатыгар классическай, коньковай сүүрүүгэ А. Новгородов маңнайгы, И. Васильев төрдүс, М. Бурцев бэһис миэстэлэргэ табыстылар.

„Туймаада хайыһара“ күрэхтэһиигэ оҕолорго Игнатьева Тая маңнайгы, Никифорова Света бэһис, Петрова Ньургустаана алтыс, юниордарга Ядрев Руслан бэһис, Новгородов Саша алтыс, Босикова Алина бэһис кэллилэр. Дьэ кэргэниин сүүрүүгэ Леонид, Наталья Соловьевтар иккис бочуоттаах миэстэни ылары ситистилэр. Республика Универсиадагыгар Семен Новгородов ХИФУ састаабыгар сүүрэн хайыһарга эстафетага маңнайгы миэстэни ылла. Оттон Дягилова Маша, Чурапчытаагы физкультура уонна спорт институтун устудьуона, иккис бочуоттаах миэстэҕэ табыста.

Армспорка юниордарга иккис республикатаагы күрэхтэһиигэ 55 кг диэри Новгородов Женя маңнайгы, 65 кг Тюнжурядов Андрей, 75 кг Казак Роман иккис миэстэлэри ылан, бу күөнгэ кыахтаах уолаттар тахсан эрэллэрин көрдөрдүлэр. Оттон күрэхтэһии мунутугур кыайылааһын быһаарар долгутуулаах түгэнгэ Роман үһүс буолла.

Мини-футболга Намтан үүнэн-сайдан тахсыбыт бирид дойдулаахпыт Дьулус Пестряков „Мохсоҕоллоох“ хамаандатыгар киирэн, Россия мини-футболун турнирыгар чемпион үрдүк аатын сүгэн кэллэ. Бу улахан ситиһинэн сибээстэн эдэр спортсменна үрдүкү салалта аатыттан болҕомтото ууруохха.

И. УВАРОВСКАЙ-КҮРҮЛГЭН

ИҢИРЭХ ТЫЛААР

Таптыыр кэргэммин, аҕабытын, эһэбин, ытыктыыр быраапытын, убайытын, күтүөпүтүн, 1 Хомустаах нэһилиэтин олохтообун **ДАНИЛОВ ИВАН ИННОКЕНТЬЕВИЧЫ** 60 сааскын томточчу туолбуккунан эҕэрдэбин тиздэбит! Эн олохун устата үлэ бары көрүнгөр үтүө суобастаах сыһыанын, дьонго-сэргэбэ убаастабылын биһиэхэ үтүө холобур буолар.

Баҕарабыт күндү киһибитигэр, биһиги туспутугар муңура суох кыһамныын иһин махтанан туран, эстибэт эрчими, самныбат сайаҕас санааны, кытаанах доруобуйаны. Чэгиэн-чэбдик бэйэлээх, үөрүү-көтүү энэрдээх чугас дьонун, оҕолорун, сизини, кэргэнин үтүө санааларыгар уйдаран дьоллоохтук, уһуннук олоҕо диэн алгыбыт!

Эҕэрдэни кытта кэргэнин, оҕолорун, сизини, күтүөтүн, биһиргэ төрөөбүттэрин, чугас аймахтарын

Убаастыыр, күндүтүк саныыр үтүө санаалаах дегсад сэбиэдиссэин **ОХЛОЖКОВА ИРИНА ВАСИЛЬЕВНА** үйэ аңардаах үөрүүлээх үбүлүөйүнөн ис сүрэхтэн эҕэрдэлибит!

*Күннэр-дьыллар улам тэйн,
Көстүбэт далайга умсаллар
Астыы буолан, кэннигиттэн
Атаара, сайына хаалаллар.
Онтон киһи бара турар
Охсуна, олоҕо инники
Өрүчүрдүк, өрүчү кэрэ
Үтүө бағалаах мэлдьи киһи
Киһи тохтообот дьулуурдаах,
Киһи өлбөккө аналлаах.*

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, ис санаан куруутун сырдык-сайда сылдыарыгар, элбэх үчүгэйдэ, оҕолорбут туһугар кыайаргар, үлэбин-дьоһургун таба тутан үлэлиин сылдыаргар махтанабыт. Биһиги дьыэ кэргэн аатыттан ис сүрэхтэн үөрэн-көтөн эҕэрдэлибит, махтанабыт!

Намтан эһэбит Винокуров А.А. (Охохчут) уонна кини дьыэ кэргэнэ

Решение 9-й конференции ОО «Общества охотников и рыболовов Намского улуса» от 13.04.2011 г.

1. Отозвать исковое заявление общества в Арбитражный суд о признании конкурса от 10.03.2010 г. недействительным в части территории Намского улуса Республики Саха (Якутия) общей площадью 587307 га.

2. Возложить на председательствующего конференции Ядрихинского С.П. провести дальнейшие мероприятия по отзыву иска в Арбитражный суд общества.

3. Созвать отчетно-выборную конференцию общества к 20-му апреля 2011 г.

4. Ревизионной комиссии общества провести ревизию деятельности Общества с 2005 г. по 2011 г. и представить отчет на конференции.

**Председатель ЯДРИХИНСКИЙ С.П.
Секретарь ГОГОЛЕВА Е.Н.**

Распоряжение 01.04.2011 N 433-р

О МЕРАХ ПО ЗАЩИТЕ НАСЕЛЕННЫХ ПУНКТОВ И ОБЪЕКТОВ МО «НАМСКИЙ УЛУС» ОТ ПРИРОДНЫХ ПОЖАРОВ в 2011 г.

На основании ст. 19 Федерального закона от 21 декабря 1994 года ФЗ-69 «О пожарной безопасности», в целях принятия мер по защите населенных пунктов и объектов, расположенных на территории МО «Намский улус» от лесных пожаров в весенне-летний пожароопасный период 2011 года, распоряжаюсь:

1. В целях принятия мер по защите населенных пунктов и объектов от лесных пожаров, расположенных на территории муниципального образования «Намский улус» в период пожароопасного весенне-летнего периода в 2010 году обязать глав МО поселений:

1.1. Проверить боеготовность добровольных пожарных дружин, отработать (откорректировать) их взаимодействие с ОПС Намского района в срок до 20 апреля 2011 г.;

1.2. Обеспечить в срок до 20 апреля 2011 г. населенные пункты приспособленной техникой для целей пожаротушения;

1.3. Запретить проведение всех сельскохозяйственных палов на территории Намского района (кроме на поймах р. Лена);

1.4. Привести в исправное состояние наружное противопожарное водоснабжение (естественные водоемы, наружные пожарные резервуары), устроить подьезды к естественным водоемам (озера, реки) для забора воды на пожаротушение;

1.5. В срок 30 апреля 2011 года создать вокруг населенных пунктов, расположенных в лесных массивах, пожароустойчивые зоны. По границам таких зон проложить (восстановить, расширить) минерализованные полосы;

1.6. Организовать очистку территорий от сухой травы и стораемого мусора;

1.7. Провести ревизию резервов горючих и смазочных материалов, продовольствия, необходимых для осуществления тушения пожаров добровольными пожарными дружинами.

1.8. Разработать (откорректировать) оперативные планы привлечения сил и средств на тушение лесных пожаров, пожаров в населенных пунктах и на объектах, расположенных в лесных массивах. Определить порядок выделения организациями автотранспортной и иной техники, а также человеческих ресурсов для борьбы с лесными пожарами.

1.9. Организовать целенаправленную информационно-пропагандистскую работу среди населения по вопросам соблюдения правил пожарной безопасности в лесах.

2. ОПС N 23 по МО «Намский район» (Колпашников И.В.), отделение надзорной деятельности Намского района (Парников Н.А.):

2.1. Проверить боеготовность добровольных пожарных дружин;

2.2. Разработать (откорректировать) оперативные планы тушения пожаров в населенных пунктах и на объектах, расположенных в лесных массивах, планы привлечения сил и средств для защиты населенных пунктов, объектов от лесных пожаров;

2.3. Проверить населенные пункты и объекты, примыкающие к лесному массиву.

3. Намскому филиалу НВК «Саха» (Шишкин Г.П.), редакции местной газеты «Энциэли» (Касыянов В.Г.):

3.1. Обеспечить в пожароопасный период проведение широкой информационной кампании, направленной на бережное отношение населения к лесу, для чего провести цикл передач по предупреждению лесных пожаров, их тушению и соблюдению правил пожарной безопасности в лесах;

3.2. Обеспечить в пожароопасный период своевременное информирование населения улуса о запрете (при необходимости) въезда в леса, посещения лесов населением.

4. Опубликовать настоящее распоряжение в газете «Энциэли».

5. Контроль за исполнением данного распоряжения оставляю за собой.

И.о. главы улуса Н. СЛЕПЦОВ

БЛАГОДАРНОСТЬ

Выражаем огромную благодарность коллективу и директору МОУ «Намская СОШ N 2» Никоновой Наталье Петровне, коллективу и директору МОУ «Намская улусная гимназия» Попову Валерию Николаевичу, коллективу и заведующей кафе «Лена» Бугаевой Александре Егоровне за содействие в проведении VII межвузовской спартакиады работников здравоохранения. Желаем Вам благополучия, достатка, благоденствия и крепкого здоровья — залогом жизненного успеха. Разрешите пожелать Вам новых свершений и новых побед!

УК профсоюза НЦРБ

БИЛЛЭРИИЛЭР

21 апреля 2011 г. с 10 ч. в актовом зале администрации улуса проводятся публичные слушания отчета об исполнении бюджета муниципального образования «Намский улус» Республики Саха (Якутия) за 2010 год.

1. **Продаю** или меняю ГАЗ-53 на пилотматериал.

2. **Купим** участок в с. Нам (Нэлэгэр, Көччү).

2. **Услуги** грузовой иномарки.

**Тел. 89243661967,
89841160270**

Продается участок на Дадаре, высокое сухое место, газ, электричество, водопровод, земля в собственности.

Тел. 89243698768

Дьыэ, баанньык, гараж сакаасчыт матырыйаалынан **тутабыт**, дьыэ ис-тас отделочнай үлэлэрин оноробут.

Тел. 89142939180

Снимем 1-2-хкомн. квартиру в центре с. Намцы.

**Тел. 42-5-06, 89241777672,
89142380077**

Продаю участок, недорого в с. Намцы, Север-1, 15 сот.

**Тел. 89841057977,
89841057994**

Считать недействительными утерянные паспорт серии 9802 N 644326, выданный Намским ОВД и водительское удостоверение серии 14 ЕМ N 181585 на имя Рожина Михаила Ивановича

ВНИМАНИЕ!

КОНКУРС РИСУНКОВ!

Конкурс рисунков среди учащихся общеобразовательных учреждений «По безопасной дороге в будущее», посвященный 75-летию ГАИ, проводится до 25 мая. Всех желающих просим принять активное участие.

**Справки по тел. 41-7-71,
89142369095.**

ГАИ Намского улуса

Таастаах нэһилиэгэ сөргүтүлүүбүтэ 25 сылыннан сибээстэн кинигэ бэчээттэнэрэ былааннар. Урукку сылларга олорбут, үлэли сылдыбыт дьон ахтыларгытын, хаартыскаларгытын манньк аадырыска ытыргытыгар көрдөһөбүт: **Намский улус, с. Өргөлөх, ул. Аммосова, 22. Наглядная администрация МО «Тастахский наслег»**

МОУ «Намский политехнический лицей им. И.С. Гаврильева» объявляет набор в 1, 2 классы начальной школы. **Заявления принимаются по адресу: с. Намцы, ул. Ленина, 1, тел. 41-1-02, 89241763006**

В МОУ «Намская начальная общеобразовательная школа МО «Намский улус» РС(Я) требуются на работу учителя начальных классов. **Заявление и резюме принимаются до 6 мая 2011 г.**

Тел. 41-4-84, 42-4-80

Муус устар 18 күнүттэн П.И. Сивцев аатынан Намнааҕы историко-этнографической музейга норуот маастара Кислач Фадей Сергеевич үлэлэрин быһытапката аһыллар.

Кэлин, сылдыын, сэргээн!

ИДЬУО ИИТИННЭРЭР

ТЕЛЕФОНУНАН ХАРЧЫ КӨРДӨӨБҮТ

Муус устар 15 күнүгэр Таастаахха гр. Г., 1972 с. төрүүх, бэйэтигэр тийиммит. Бу күн Модукка 1961 с. төрүүх гр. С. анньыы-быһыы эчэйитин ылан өлбүт. Муус устар 15 к. Нам с. олорор гр-ка Б. биллэрбитинэн муус устар 14 к. 13 саастаах В. дьыэтигэр тахсан барбыт уонна төннүбэтэх, бэрэбиэркэ түмүгэр бу оҕо булуллубут.

Нэдиэлэ устата 9 киһи кырбаммыт. Муус устар 14 к. «Корзина» маҕаһынтан 1 бытыылка пиибэни уонна 1 паачка табаҕы ылбыттар. Ирдэбил түмүгэр уоруйах тутуллубут, холубунай дыала тэриллибит.

Нэдиэлэ устата 4 уоруу тахсыбыт, онтон иккитэ сотовый телефон, 1 велосипед уонна 1 ноутбук. Муус устар 12 к. Нам с. олохтооҕо гр-ка Ш. биллэрбитинэн муус устар 11 к. сааһын ситэ илик В. киһи уолуттан телефонунан харчы көрдөөбүт. Муус устар 15 к. гр-ка С. биллэрбитинэн гр. Д. итирик туруктаах сылдьан дьыэтин түннүгүн алдыаппыт.

Халтараан буолан 3 суол быһылаана тахсыбыт. Нам с. олохтооҕо гр. А. биллэрбитинэн муус устар 13 к. 1 Хомустаах таһыгар «Тойота-Ноак» массына авариянай ситуацияны таһаарбыт, ол түмүгэр гр. А. суол бэлэтин түнгүрү көппүт. Гр-ка Р. биллэрбитинэн муус устар 13 к. зап-равка таһыгар 208 №-дээх иномарка киһи массынааһын кытта харсыбыт уонна куотан хаалбыт, ол түмүгэр аана алдыаммыт. Муус устар 16 к. «Урал» массынаа телефон кабелин быһа көппүт.

ГАИ 879 массынааны бэрэбиэркэлээбит, 69 бороотокуол толорбут, 3 итирик суоппар тутуллубут, стоянкаҕа 3 массына турбут.

КПКГ Свид. 14 №000933804. ОГРН 1061435054033

АЛСА-Кредит

С Нами надежно и удобно!

с. Намцы ул. Чернышевского, 14 Тел.: 42-065

Предлагаем размещение личных сбережений для получения стабильного высокого дохода.
Сберегательная программа:

Наименование программы	Годовая ставка	Минимальный срок, месяц	Пополнение
«СРОЧНЫЙ»	12	1	-
«СЕРЕБРЯНЫЙ»	24	3	+
«ПЕНСИОННЫЙ»	26	3	+
«АЛМАЗНЫЙ»	28	6	+
«ЗОЛОТОЙ»	30	12	+
«ЕЖЕМЕСЯЧНЫЙ ПРОЦЕНТ»	22	12	-

Только для членов КПКГ

- Возможность пополнения своего счета
- Высокая доходность при высокой надежности
- Широкий выбор программ
- Возможность снятия личных сбережений в дополнительных офисах в республике
- Индивидуальный подход каждому пайщику

Выдаем потребительские займы

- Право досрочного погашения займа

Доверие. Стабильность. Развитие.

Тапталлаах кэргэни, аҕабыт, Модут нэһилиэтин олохтооҕо **ПАВЛОВ Афанасий Спиридонович** эдэр сааһыгар уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан чугас аймахтарыгар, биригэ үлэлээбит дьонугар диригиник курутуян туран иһитиннэрбит.

Кэргэнэ, оҕолоро

Таптыыр бырааппыт, убайыт **ПАВЛОВ Афанасий Спиридонович** муус устар 14 күнүгэр уһун, ыарахан ыарыыттан бийиги кэжэбиттэн туораабытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, чугас аймахтарыгар, билэрдьонугар диригин кутурбаммытын тиздэбит.

Искраатан Ермолаевтар, Аппааньттан Ермолаевтар, Парниковтар, Павловтар, Эверстовтар, Новгородовтар, Васильевтар, Булуттэн Никифоровтар, Майаттан Парниковтар, Степановтар, Чугуновтар, Парниковтар, Чугуновтар

Күндүтүк саныыр күтүөпүт **ПАВЛОВ Афанасий Спиридонович** ыарахан ыарыыттан бийиги кэжэбиттэн туораабытынан кысыһыгар Светланаҕа, оҕолоругар Никитаҕа, Рустамга, бары аймахтарыгар диригин кутурбаммытын тиздэбит, аһыгытын тэнгэ үлэлэстэбит.

Намтан, Дьокуускайтан Ядрихинскайдар

Аппааны бөлүөлүгүн «Хатынчаана» д/с үлэтигэр Ермолаева Татьяна Афанасьевна уонна кыһыгар Ирина Руслановнаҕа тапталлаах убайдара, бырааттара **ПАВЛОВ Афанасий Спиридонович** уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит.

«Хатынчаана» д/с үлэтигэрэ

Ядрихинская Светлана Никитична уонна уолаттарыгар, чугас аймахтарыгар **ПАВЛОВ Афанасий Спиридонович** ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит, аһыгытын тэнгэ үлэлэстэбит.

Модут ГУП ОДЬКХ үлэтигэрэ

Биригэ үлэлиир коллегабытыгар Ядрихинская Светлана Никитичнаҕа таптыыр кэргэнэ, аҕалара **ПАВЛОВ Афанасий Спиридонович** эдэр сааһыгар уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит.

Модут орто агроокуолатын коллектива

Дьүөгэбитигэр, Модут орто агроокуолатын учууталыгар Ядрихинская Светлана Никитичнаҕа, оҕолоругар тапталлаах кэргэнэ, аҕалара **ПАВЛОВ Афанасий Спиридонович** ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит.

Дьүөгэлэригэр Соловьева Л.В. дьыэ кэргэнэ, Аргунова А.А., Софронова П.И., Катакинова А.В.

Күндү убаастыыр күтүөпүтүгэр Попов Иннокентий Петровичка, кысыһыгар, эдийибитигэр, балтыгыгар Евдокья Леонидовнаҕа, оҕолоругар тапталлаах аҕалара, эһээлэрэ, Чурапчы көһүтүн кытылылааҕа, үлэ, тыыл ветерана, Чурапчы улуутун Чыаппара сэлэниэтин олохтооҕо **ПОПОВ Петр Гаврильевич** б.д. муус устар 14 күнүгэр 85 сааһыгар уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит.

Викторовтар, Лаптеваттар, Пинигиннар

«Таастаах нэһилиэгэ» муниципальный тэрилли дьаһалтата Таастаах олохтооҕо Мария Павловна чугас доҕоро **ГАБЫШЕВ Владислав Алексеевич** соһумардык күн сириттэн олохтон туораабытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит. Биригэ үөрэммит, үлэлээбит дьонноругар, чугас аймахтарыгар биллэрэбит.

Таптыыр күндү мийэбит, эбэбит, хос эбэбит, Хамаатта нэһилиэтин Ытык кийитэ, тыыл, үлэ ветерана **ЖИРКОВА Варвара Александровна** уһуннук, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытын аймахтарыгар, үлээннээхтэригар, билэрдьонугар диригиник курутуян туран иһитиннэрбит.

Оболоро, күтүөттэрэ, кийиттэрэ, сизинэрэ, хос сизинэрэ, аймахтара

Күндү Биригэ үөрэммит дьүөгэбит Викторова Виктория Леонидовна уонна кини дьыэ кэргэнигэр, чугас аймахтарыгар тапталлаах аҕалара, эһээлэрэ, хос эһээлэрэ **ВИКТОРОВ Леонид Леонидович** ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит.

Биригэ үөрэммит доҕотторо 10 «в» кылаас, салайааччы Иванов В.П., 1980 с. выпуск

Модут орто агроокуолатын үлэтигэр Викторов Владимир Петровичка, Винокуров Петр Владимировичка чугас аймахтара **СЯЛОВ Герман Герасимович** холмотлоохтук күн сириттэн барбытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит.

Оскуола коллектива

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; ; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Э сиэли» хаһыат редакцията» государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ сокуоннарын тутуһууну хонтуруоллуур уонна регистрациалыыр РФ бэчээккэ Госкомитетын СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрациаламмыт нүмэрэ — **ПИ №19-0428.**

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьыэтигэр аадырыһын чопчу ыйыт. Редакцияҕа кирибит суруктар төннөрүлүбэтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэдди биир буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.

678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложная ул. 4.

E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

«Э сиэли» хаһыат РИС талылынна, та ылынна уонна бэчээтиир сыаҕар бэчээттэннэ. **Аадырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А.З. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лие **Кө үл сыананан атыыланар**

Индексэ — 54889 Тираһа — 2331

Бэчээккэ илии баттаньтыын графика — 12:00 ч. 19.04.2011 с.

Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 19.04.2011 с.